

Leden van de Gemeenteraad van de
Gemeente Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
3298811

Datum
23 mei 2024

Contactpersoon
N.D. Vermeer

Team Maatschappelijke Ontwikkeling

Onderwerp
Stand van zaken jeugdhulp 2024 Q1 en afronding contract GO!

Geachte leden van de raad,

In de gemeenteraad van 25 mei 2023 is een raadsinformatiebrief toegezegd over de wachtlijst van GO! voor jeugd (hierna GO!) in december 2023. U heeft op 28 november 2023 een raadsinformatiebrief gekregen over de stand van zaken, waarin is aangegeven dat er nog geen definitief beeld kon worden gegeven van de wachtlijst. Wij komen daarom in deze raadsinformatiebrief nogmaals met een stand van zaken over de wachtlijsten en daarnaast de overdracht vanuit GO! naar de gemeente, de start van de nieuwe jeugdhulp organisatie, de zorgcontinuïteit, het project oplossen wachtlijsten (POW) in het eerste kwartaal en de ontwikkelingen in de afronding omtrent het contract met GO!.

De nieuwe opdracht

De nieuwe Overheids-B.V. met de Jeugd- en gezinsteams (JenG teams) heeft de opdracht gekregen om de jeugdhulp in de gemeente Alphen aan den Rijn op een andere manier vorm te geven. We gaan hiermee voor een stabiele basis waarvan we zeggen dat we deze BV minimaal de komende 50 jaar zien als aanspreekpunt voor gezinnen. Alle gezinnen met een vraag moeten hier aan kunnen en durven kloppen voor hulp of advies. Hierbij wordt door het multidisciplinaire team zorgvuldig gekeken of het gezin met handvatten en informatie zelf weer door kan, of een (kort) hulptraject met name gericht op de inzet van preventie en hulp en ondersteuning aan ouders passend is, of dat een jeugdhulptraject noodzakelijk is naast de inzet van preventieve activiteiten. Ouders blijven hierbij altijd eigenaar van hun dossier en kunnen alle informatie inzien. Door de JenG teams wordt hierin gewerkt en datgene verwerkt wat is afgesproken met de gezinnen. Gedurende het traject wordt zorgvuldig gemeten en gemonitord of de ingezette hulp en preventieve activiteiten passend zijn en toewerken naar de beoogde resultaten. Hierover wordt de raad nader geïnformeerd in een aanvullende raadsbrief over de gekozen methodiek Gezin Centraal en monitoring.

Met de jeugdhulpaanbieders die gecontracteerd zijn voor specialistische jeugdhulp worden op dit moment nog de laatste afspraken gemaakt over de route bij verwijzingen vanuit huisartsen/ gecertificeerde instellingen en projecten vanuit de fte financiering. De projecten in fte financiering betreft jeugdhulp in de vorm van voorzieningen of trajecten die niet wenselijk zijn om per jeugdige te betalen, zoals onderwijs-zorg voorzieningen of projecten voor thuiszitters. Voor deze voorzieningen of projecten worden daarom de vaste medewerkers gefinancierd op basis van een vast bedrag per fte. Ook de jeugdigen die in zorg zijn bij het Kinder- en Jeugd Psychiatrie team (KJP) van Prodeba vallen onder dit type financiering. Dit zijn allemaal voorzieningen die bijdragen aan een dekkend zorglandschap in de gemeente die tijdig beschikbaar is. De jeugdigen die aan deze projecten deelnemen worden nu in kaart gebracht, zodat deze ook op de juiste manier in het systeem geregistreerd en gemonitord kunnen worden.

Start van de Jeugd- en Gezinsteam

De JenG teams zijn op 1 januari 2024 gestart en we zien dat zij veel worden benaderd. In Q1 zijn er 385 nieuwe meldingen voor jeugdhulp binnen gekomen bij de JenG teams, waarvan 91 spoedmeldingen. De JenG teams zijn met deze nieuwe instroom aan de slag gegaan met de uitgangspunten die zijn meegegeven in de 'Opdracht aan de Overheids-B.V.'. Dit is een uitdaging voor de startende organisatie die hard aan het groeien is met nieuwe medewerkers en nieuwe functies. Om de gezinsgerichte werkwijze te borgen is er gekozen voor de 'Gezin Centraal' methodiek. We zien dat er veel interesse om bij de nieuwe organisatie te werken, maar met name op de triage aan de voorkant is het nu in de beginperiode noodzakelijk om aanvullend personeel in te huren om de opbouw van nieuwe wachtlijsten zoveel mogelijk te voorkomen.

Er zijn op dit moment twee locaties van waaruit de JenG teams werken, tegenover het gemeentehuis en boven de brandweer in Boskoop. Op deze locaties werd de afgelopen periode nog hard gewerkt aan basisvoorzieningen als printers en een vaste internetverbinding, maar in grote lijnen staat de basis voor de medewerkers om hun werk uit te voeren. Er zijn vanuit GO! Uiteindelijk 45 medewerkers mee overgegaan naar de JenG teams en er zijn ondertussen 28 nieuwe medewerkers gestart.

Vanuit de jeugdhulpaanbieders is het signaal gekomen dat zij nog maar weinig verwijzingen krijgen vanuit de nieuwe Jeugd- en Gezinsteam. Vanuit de gemeente zijn we blij met dit signaal, want met het nieuw ingerichte proces is het ook de bedoeling dat er eerst een brede intake plaatsvindt met het gezin om gezamenlijk goed te onderzoeken welke problematiek er speelt. Vervolgens wordt het gezin overgedragen naar het wijkteam waar een gezinsplan wordt opgesteld waar de specialistische jeugdhulp eventueel ook bij aan kan sluiten. Pas als iedereen akkoord is kan er worden gestart met de jeugdhulp. De verwachting was daarom ook dat het langer zou duren voor er vanuit de JenG teams verwijzingen voor specialistische jeugdhulp komen, omdat er eerst goed wordt onderzocht welke hulp noodzakelijk is en vanuit de Gezin Centraal methodiek door de medewerker van de JenG teams kan worden uitgevoerd.

Wel is het de bedoeling dat specialistische jeugdhulpaanbieders ook aan de voorkant in de intake al deelnemen in het proces om gezamenlijk tot een goed beeld van het gezin te komen met de juiste expertise aan tafel. Hierover bleek dat er onderling nog onvoldoende is afgestemd en de processen tussen de JenG teams en de jeugdhulpaanbieders hiervoor nog niet op elkaar aansloten. Er wordt gemonitord of dit de komende tijd beter gaat lopen.

Verloop van de overdracht vanuit GO! voor jeugd

In 2023 is het overleg gestart over de overdracht van dossiers van lopende trajecten en jeugdigen op de wachtlijst van GO! naar de gemeente. Ondanks de vele overleggen die hebben plaatsgevonden, is het – met name vanwege het niet tijdig reserveren door GO! van voldoende capaciteit vanuit de software leverancier van GO! – niet mogelijk gebleken om gegevensvelden vanuit het systeem van GO! te migreren naar velden in het nieuwe systeem WIZ van de gemeente. Hierdoor was het alleen mogelijk om het dossier om te zetten naar pdf documenten en deze te migreren naar bijlagen in het nieuwe systeem. Dit telt in veel individuele dossiers op naar 15 tot 150 pdf documenten. Door deze onwenselijke manier van overdragen is het voor de gemeentelijke projecten POW en Zorgcontinuïteit veel zoekwerk om de juiste informatie uit de overgedragen dossiers te krijgen. Daarnaast werkte GO! voor jeugd niet met beschikkingen. In combinatie met de tekortkomingen in de administratieve processen van GO! maakt dit het moeilijk om te achterhalen waarvoor de jeugdhulp is ingezet, voor welke periode en welke omvang en welke trajecten eventueel al zijn afgerond. Voor deze informatie moet de gemeente nu grotendeels terugvallen op de informatie die wordt aangeleverd door de zorgaanbieders en/of de gezinnen zelf.

Uiteindelijk zijn de volgende aantallen jeugdigen per 1 januari 2024 overgedragen naar de drie onderdelen:

- Zorgcontinuïteit: 1867 trajecten (1212 unieke jeugdigen)
- POW: 1189 trajecten (856 unieke jeugdigen)
- J&G teams: 484 trajecten (426 unieke jeugdigen)

Sommige jeugdigen zitten nog in twee of alledrie de bovenstaande onderdelen, omdat zij zowel een begeleider uit het wijkteam van GO! hadden en een traject bij een specialistische jeugdhulpaanbieder en/of nog op de wachtlijst stonden voor specialistische jeugdhulp. Het betreft als deze 417 dubbelingen eruit zijn gehaald voor **3540 jeugdhulptrajecten** bij elkaar **2077 unieke jeugdigen** die zijn overgedragen naar de gemeente. Dit aantal is niet definitief, omdat we de afgelopen periode hebben gezien dat er door de onvoldoende administratie door GO! nog steeds gezinnen of zorgaanbieders zijn die zich melden die nog niet bij ons op één van de lijsten van GO! vermeld stonden, maar dit worden er naar verwachting steeds minder omdat iedereen is opgeroepen zich te melden. Afgezet tegen de eerste aanmeldingen cijfers bij de JenG teams (385 in Q1) is de overgedragen werkvoorraad vanuit GO! met 2077 unieke jeugdigen een erg groot aantal.

Om de ouders, jeugdhulpverleners of andere betrokkenen met vragen zo snel mogelijk bij het juiste onderdeel te krijgen en de teams hiermee te ontlasten is de telefonische ingang belegd bij M+. Tot half maart zijn hier 1575 telefoontjes binnen gekomen voor de drie onderdelen. De medewerkers van M+ routeren deze zoveel mogelijk direct naar het juiste emailadres met een terugbelverzoek. Omdat we niet goed konden inschatten wat er kon worden verwacht is er gestart met een algemene Q&A voor de medewerkers bij M+. We kregen veel klachten terug van ouders dat zij niet direct op de juiste plek terecht kwamen. Hierop hebben wij een overleg georganiseerd om de dienstverlening aan de telefoon te verbeteren. Er is nu een duidelijker onderscheid aangegeven per onderdeel. Ook zijn we bezig een speciale lijn te organiseren voor professionals. Daarnaast is de inzet op de projecten zorgcontinuïteit en POW verhoogd, omdat er grotere aantallen jeugdigen en trajecten zijn overgedragen dan eerder verwacht en de terugbel verzoeken in de startfase van zorgcontinuïteit en POW niet binnen een redelijke termijn konden worden opgepakt.

Stand van zaken zorgcontinuïteit

Eind 2023 is het emailadres jeugdhulplooptdoor@alphenaan-den-rijn.nl gestart om ouders en jeugdhulpaanbieders met vragen een aanspreekpunt te bieden met vragen over lopende jeugdhulptrajecten. Hier zitten nu 4 medewerkers achter en er wordt nauw samengewerkt met het nieuwe contractmanagement team om alle toewijzingen in ons nieuwe systeem te krijgen en hier de benodigde (contractuele) afspraken daarvoor te maken. Dit proces is een grotere uitdaging en puzzel gebleken dan verwacht. Er is in oktober 2023 vanuit GO! een proefmigratie bestand gedeeld met de gemeente om de overdracht voor te bereiden. Dit bestand had 655 trajecten (!) minder dan het definitieve bestand dat in de tweede helft van december 2023 van GO! is ontvangen. Dit betekende bijna een verdubbeling van het aantal trajecten van onderaannemers van GO! dat moest worden omgezet naar onze systemen. In totaal zijn er 2370 trajecten bij meer dan 130 verschillende jeugdhulpaanbieders overgedragen naar de gemeente Alphen aan den Rijn op verschillende excel lijsten. Hierdoor was met elke zorgaanbieder afstemming noodzakelijk. De huidige stand van zaken voor de zorgcontinuïteit:

- Trajecten (klaar voor) toewijzing: 1542 (bij 124 aanbieders en pgb's)
- Nog toe te wijzen trajecten: 231 (9 aanbieders)
- Trajecten fte financiering 312
- Afgefallen trajecten: 597

Voor de nog toe te wijzen trajecten ligt er in de meeste gevallen nog een vraag bij de jeugdhulpaanbieder. De gemeente betreurt dat het uitpuzzelen van de overgedragen trajecten een aanzienlijke tijd in beslag heeft genomen ten gevolge van de onvoldoende en gebrekkige overdracht door GO!. Een aantal aanbieders die bij ons hebben aangegeven in betalingsproblemen te komen hebben het aanbod gekregen om gebruik te maken van een voorschotfinanciering die weer wordt verrekend wanneer de reguliere declaraties plaats kunnen vinden. Er zijn op dit moment 6 jeugdhulpaanbieders die hier gebruik van hebben gemaakt.

Zorgcontinuïteit voor de gezinnen

De gezinnen die onderdeel zijn van de hierboven genoemde trajecten hebben begin april 2024 via de post een beschikking van de gecontinueerde jeugdhulp ontvangen. Voor gezinnen waar nog geen contact mee op is genomen voor een herbeoordeling geldt dat de jeugdhulp opnieuw wordt verlengd wanneer het traject nog niet kan worden afgerond. Vanuit het project zorgcontinuïteit nemen de medewerkers contact op als de indicatie moet worden herbeoordeeld of als er via jeugdhulplooptdoor@alphenaandenrijn.nl wordt aangegeven dat er een wijziging van de lopende indicatie noodzakelijk is. Naar aanleiding van het gesprek ontvangt het gezin een gezinsplan en een beschikking van de afgesproken jeugdhulp. Voor jeugdhulpaanbieders die niet gecontracteerd zijn, wordt waar mogelijk toegewerkt naar afronding van het traject, omzetting naar een pgb indicatie of overdracht naar een gecontracteerde jeugdhulpaanbieder.

Stand van zaken wachtlijst en POW

Op 2 januari is het project POW van start gegaan met de wachtlijst die is overgedragen vanuit GO! en ernstige gebreken vertoont. Net als bij het project zorgcontinuïteit is het een behoorlijke puzzel gebleken om te achterhalen wat de stand van zaken is in de overgedragen dossiers. Er is in de eerste periode met name gefocust op de spoedcasussen die vanuit de gezinnen zelf of de zorgaanbieders werden gemeld en het creëren van een totaaloverzicht. Ondertussen zijn er 18 medewerkers aan de slag bij team POW met de volgende aantallen vragen voor jeugdhulp:

- Aantal trajecten bij aanvang:	1189 (100%)
- Toegewezen trajecten POW op 13 mei:	457 (38%)
- Afgevallen hulpvragen op 13 mei:	186 (16%)
- Trajecten op wachtlijst op 13 mei:	546 (46%)

Er is elke dag een bureaudienst die het emailadres bureau@powalphenaandenrijn.nl beheert voor de binnenkomende vragen en spoedcasussen. Op het moment dat een melding aan de beurt is, wordt er vanuit POW contact opgenomen met het gezin om de melding te bespreken en een advies op te stellen. Blijkt uit het advies dat er jeugdhulp moet worden ingezet wordt hier zo snel mogelijk een passende jeugdhulpaanbieder bij gezocht door de zorgbemiddelaars in team POW. 186 hulpvragen zijn op dit moment afgevallen omdat de hulpvraag in de wachttijd al op een andere manier is opgelost of om een andere reden niet meer nodig is. Het team heeft met deze werkwijze de wachtlijst binnen 5 maanden al meer dan weten te halveren!

Bemiddelingstraject met GO! voor jeugd

In de voorgaande raadsinformatiebrief (28 november 2023) bent u geïnformeerd over het bemiddelingstraject dat is gestart met GO! naar aanleiding van onder meer de gesprekken over de wachtlijsten om gezamenlijk toe te werken naar een afronding van het contract en een goede overdracht. De inzet van de gemeente was hierbij om toe te werken naar een formeel onderzoek naar de kwalitatieve uitvoering van het contract en de eisen die hieraan worden gesteld vanuit de Jeugdwet.

Na de resultaten van dit onderzoek kan worden besloten hoe de gemeente de eindafrekening met GO! en de eventuele uitbetaling van het nacalculatiebudget van €1,5 miljoen ziet. GO! hield hierbij vast aan het standpunt dat zij contractueel heeft voldaan aan de eisen omtrent de uitbetaling van het nacalculatiebudget en de gemeente moet overgaan tot betaling. De tegenstellingen bleken eind februari 2024 helaas niet te overbruggen met een bemiddelingstraject, waarop het bemiddelingstraject is gestopt.

De gemeente Alphen aan den Rijn heeft op basis van de ontvangen dossiers en overdracht besloten niet over te gaan tot betaling van het nacalculatiebudget, omdat deze uitdrukkelijk vragen oproept omtrent de kwaliteit van de geleverde dienstverlening, wachtlijsten en administratie. De gemeente zet daarom de uitvoering van het formele onderzoek door, waar wij op grond van de Jeugdwet (artikel 6) uitvoering aan kunnen geven. GO! meent dat zij recht heeft op het nacalculatiebudget en zij heeft Gemeente op 6 mei 2024 jongstleden gedagvaard voor een kort geding. Wij betreuren deze stap van GO! daar wij de mening blijven toegedaan dat de kwaliteit van uitvoering eerst getoetst moet zijn om te zien of er een goede uitvoering aan het contract en alle daarbij verbonden voorwaarden is gegeven. De gemeente is inmiddels in te veel gevallen geconfronteerd met gebrekkige nakoming. De opdracht tot het uitvoeren van het onderzoek is onlangs verstrekt en wij zullen deze ingeslagen weg blijven doorlopen. Naast Alphen aan den Rijn is ook Kaag & Braassem gedagvaard op 6 mei jongstleden. Zij hebben vooruitlopend op de dagvaarding hun Raad reeds geïnformeerd, daar wij toentertijd wederom een poging deden tot het komen tot een oplossing vonden wij dit onverstandig gezien de belangen van onze Gemeente.

Gevolgen voor de gemeente

De weergegeven stand van zaken in deze raadsinformatiebrief hebben (financiële) gevolgen voor de gemeente. De omvang hiervan is nog niet volledig in beeld te brengen, omdat dit afhankelijk is van een aantal ontwikkelingen, zoals:

- De snelheid waarmee de overgedragen wachtlijst kan worden opgelost.
- De ontwikkeling van de Jeugd- en Gezinsteams en de hoeveelheid hulpvragen die zij kunnen gaan oppakken volgens de nieuwe werkwijze.
- Het verloop van de juridische zaak die GO! Voor jeugd met het kort geding is gestart omtrent het nacalculatiebudget.
- De aantallen jeugdigen die alsnog blijken een traject van GO! te hebben.

Deze financiële gevolgen worden in 2024 gemonitord en u wordt als gemeenteraad hierover geïnformeerd mocht dit gevolgen hebben op het voor jeugdhulp gereserveerde budget in de begroting.

Naast financiële gevolgen is er bij een grote wijziging altijd sprake van onrust en onduidelijkheid. Vanuit de verschillende projecten is er getracht zo duidelijk mogelijk te informeren, maar de omvang en slechte en gebrekkige kwaliteit van de overdracht maakten dat dit meer tijd in beslag heeft genomen dan beoogd. Dit heeft voor ouders en jeugdhulporganisaties gezorgd voor een onzekere en soms financieel moeilijke periode.

Zaaknummer
3298811

Datum
23 mei 2024

Blad
7 van 7

We hebben getracht zo goed mogelijk bereikbaar te zijn en waar mogelijk snel een oplossing te zoeken of duidelijkheid te bieden. Mogelijk hebben we niet iedereen kunnen bereiken, dus die inwoners of jeugdhulpaanbieders roepen we nog steeds op om contact op te nemen met de gemeente via jeugdhulplooptdoor@alphenaandenrijn.nl. Ouders die in gesprek willen over hun ervaringen kunnen dit ook aangeven. Een individueel gesprek is mogelijk, maar ook deelname aan de samenlevingstafel wordt zeer op prijs gesteld. De samenlevingstafel is een plek waar de jeugdhulpstukken die met de raad worden gedeeld en ervaringen worden besproken. De gemeente wil op deze manier benaderbaar zijn, leren van ervaringen en knelpunten samen met de ouders en jeugdigen oplossen. Zo horen we ook uit de praktijk of de veranderingen die we doorvoeren aan blijven sluiten bij de uitgangspunten die we samen met de ouders en grootouders hebben opgesteld in de opdracht aan de Jeugd- en Gezinsteams en de punten die we vanuit de kinderraad hebben meegekregen in de bijeenkomst voor de nieuwe naam voor de organisatie.

Wij begrijpen dat er veel informatie wordt gedeeld in deze raadsbrief en deze informatie mogelijk nadere vragen oproept. In de volgende raadswerkgroep jeugd zal de stand van zaken rondom jeugd wederom nader worden toegelicht. Daarnaast is de portefeuillehouder jeugd van harte bereid een technische toelichting te organiseren om alle raadsleden de ruimte te geven vragen te stellen.

U bent als raad in de afgelopen periode zeer nauw betrokken geweest bij de nieuwe inrichting van de jeugdhulp. U heeft een uitnodiging ontvangen voor de opening van de Overheids-B.V., want ondanks dat er nog veel moet gebeuren willen wij graag deze eerste stap richting een nieuwe invulling van de jeugdhulp zoals de raad deze bedoeld heeft met jullie markeren en vieren. Wij hopen jullie in ieder geval ook daar te zien.

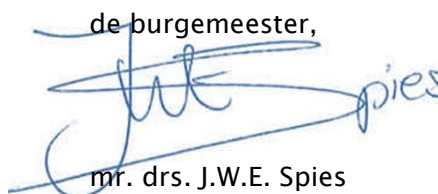
Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

de burgemeester,

mr. drs. J.W.E. Spies